

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Často kladené otázky k zákonu č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

Zákon upravuje odpovědnost poskytovatele služeb informační společnosti (providera) za obsah informací poskytovaných na internetu. Zákon jasně říká, že provider není odpovědný za obsah cizích webových stránek, jejichž umístění na svém serveru zajišťuje, a nemá tedy povinnost jejich obsah aktivně monitorovat. Pokud se však prokazatelně dozví o protiprávní povaze obsahu stránek (například dětská pornografie, stránky s fašistickým obsahem apod.), je jeho povinností stránky odstranit, respektive zneprístupnit.

- *Pokud nemá provider povinnost obsah stránek monitorovat, jak se může o jejich nelegálním obsahu dozvědět? Stačí například anonymní stížnost? Jak posoudí, zda je stížnost oprávněná a obsah stránek skutečně nelegální?*

Provider se může o protiprávní povaze jím přenášených nebo ukládaných informací dozvědět kdykoli při své činnosti nebo na základě jakéhokoli podnětu. Má-li pak závažnou pochybnost o právní povaze obsahu jím provozovaných webových stránek, měl by podat podnět k zahájení trestního řízení a následně protiprávní obsah stránek odstranit nebo zneprístupnit na základě závazného rozhodnutí soudu.

Zákon reguluje nevyžádanou elektronickou inzerci, spam, a povoluje zasílat obchodní sdělení pouze podle takzvaného systému opt-in, tedy pouze s výslovným souhlasem adresáta. Nevyžádaná obchodní sdělení návrh zákona zakazuje. Smyslem této úpravy je posílit ochranu soukromí a zabránit tomu, aby příjemci zpráv měli výdaje spojené s přijímáním spamu. Za zasílání nevyžádaných obchodních sdělení, spamu, stanovuje zákon sankci ve výši až 10 000 000 Kč ukládanou Úřadem pro ochranu osobních údajů.

- *Vztahuje se zákon i na nevyžádané e-maily propagující nějakou politickou stranu, hnutí nebo ideologii?*

Zákon v úvodu jasně říká, že se vztahuje pouze na nevyžádaná obchodní sdělení, která jsou v zákoně přesně definována: „obchodním sdělením jsou všechny formy sdělení určeného k přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb nebo image podniku...; za obchodní sdělení se nepovažují údaje umožňující přímý přístup k informacím o činnosti fyzické nebo právnické osoby nebo podniku, zejména doménové jméno nebo adresa elektronické pošty...“ Zákon se tedy nevztahuje na sdělení, která nemají obchodní povahu, jako jsou např. sdělení náboženského a politického charakteru.

- *Pekárna změní své telefonní číslo a napíše v tomto smyslu e-mail svým dodavatelům. K zaslání emailu však nemá souhlas druhé strany. Poruší tak zákon?*

Zásadní je vymezení toho, co není obchodním sdělením. Za obchodní sdělení obecně není zákonem považováno telefonní číslo, e-mailová adresa, fyzická adresa, ale ani url adresa webových stránek. Za nevyžádané obchodní sdělení rozhodně nelze považovat zprávu o změně telefonního čísla, sídla nebo

e-mailové adresy firmy.

- *Mohu rozeslat nabídku mailem s tím, že v ní přesně označím, že se jedná o obchodní nabídku a uvedu kontakty na naši firmu, aniž bych měl předem souhlas adresáta? Nebo musím ten souhlas mít?*

Označit mail jako obchodní sdělení nestačí. Šířit obchodní sdělení bez souhlasu adresáta je jednoznačně zakázáno. Souhlas tedy mít musíte, a to ještě před odesláním obchodní nabídky.

- *Pokud mám souhlas adresáta, musím respektovat ještě další pravidla pro odeslání reklamní nabídky?*

V případech, kdy máte udělen souhlas adresáta, můžete zasílat obchodní sdělení. Musíte však zprávu označit jako obchodní sdělení, nesmíte utajovat totožnost odesílatele a zpráva nesmí být zaslána bez platné adresy, na kterou může adresát přímo zaslat informaci, že si nepřeje, aby mu byly obchodní informace nadále zasílány.

- *Realitní kancelář bude hledat pro svého klienta byt a osloví proto další realitní kanceláře, jejichž adresy najde v katalogu firem, protože však nemá jejich prokazatelný souhlas se zasláním emailu, jakákoliv zpráva může být považována za nevyžádanou. Riskuje pokutu?*

Realitní kancelář nezasílá nabídku svých služeb, ale pro klienta naopak služby ostatních kanceláří poptává. Za obchodní sdělení nelze považovat e-maily, v nichž jedna firma poptává zboží u druhé firmy. Nejedná se o obchodní sdělení, protože tím je nabídka zboží či služeb, nikoliv poptávka po zboží a službách.

- *Mohu reklamu bez předchozího souhlasu poslat na firemní adresu info@domena.cz?*

Zákon chrání shodně emailové schránky typu info@domena.cz určené právnické osobě jako emailové schránky fyzických osob. Ani na firemní adresy nelze bez předchozího souhlasu obchodní sdělení posílat.

- *Zájemce o byt v novinách zveřejnil inzerát ve znění „hledám byt o velikosti X, můj email je Y“. Dopustí se naše realitní kancelář, která takovému zájemci pošle svou nabídku emailem, porušení zákona a riskuje pokutu až 10 mil. Kč? Nemá totiž prokazatelný souhlas druhé strany k tomu, aby jí zaslala email. (Zveřejnění emailové adresy v novinách se dá sice považovat za odvozený souhlas, v zákoně se však o ničem podobném nepíše).*

Jestliže občan zveřejní svůj inzerát, že poptává byt, lze to považovat za souhlas se zasíláním obchodních sdělení. Pokud si jej realitní kancelář archivuje, stává se tento souhlas prokazatelným. Zasílání nabídek bytů je tedy vyžádaným obchodním sdělením do doby, než adresát jejich další zasílání odmítne.

- *Zamýšlím provozovat vlastní lékárnu, chci napsat e-mail několika farmaceutickým firmám, že nabízím své prostory k prodeji jejich léků. Dopustím se porušení zákona? Můj e-mail nebyl vyžádán.*

V případě, že nabízíte zboží nebo službu, jedná se obchodní sdělení podle zákona. K zaslání uvedené nabídky tedy potřebujete předchozí souhlas adresáta. V případě vztahu lékárny a farmaceutických firem se však zpravidla jedná o to, že lékárna poptává zboží, které chce od farmaceutické firmy koupit, nejde tedy o obchodní sdělení ve smyslu zákona, protože tím je nabídka zboží či služeb.

- *Jsou spamem reklamní patičky vkládané provozovateli freemailu do odeslaných e-mailů, případně reklama mobilními operátory připojená k zdarma odesílaným SMS zprávám?*

V případě, že se jedná o e-mail (SMS zprávu) určený konkrétní osobě s konkrétním, soukromým

obsahem, ke kterému je provozovatelem freemailu (mobilním operátorem) připojena reklama, nepovažujeme to za porušení zákona. Jde o individuální adresnou zprávu vědomě odeslanou uživatelem e-mailové schránky.

Obecně tedy platí, že poskytovatelé emailu (freemailové služby), kteří vkládají do emailu reklamní sdělení (není rozhodné, zda při odeslání nebo přijetí emailu), jednají v souladu se zákonem (tedy zákon neporušují), pokud jsou splněny současně tyto dvě podmínky:

1. obchodní sdělení je jasně označeno jako obchodní sdělení a je také jasně odlišeno od textu zprávy - emailu, a
 2. v obchodních nebo jiných podmínkách dal uživatel emailu předem (tedy před přidělením emailu) jednoznačně souhlas s takovou praktikou.
- *Jak je to s upozorněním například mobilních operátorů formou SMS zpráv na nové služby a nové tarify?*

Zda se jedná o nevyžádané obchodní sdělení, závisí na tom, zda klient konkrétního mobilního operátora při podpisu smlouvy (příp. akceptací obchodních podmínek) souhlasí s tím, že bude adresátem podobné obchodní nabídky.

- *Vztahuje se zákon také na telemarketing?*

Ano, zákon je postaven jako technologicky neutrální právní norma. Ustanovení § 7 zákona o některých službách informační společnosti je transpozicí článku 13 směrnice 2002/58/ES o ochraně soukromí v elektronických komunikacích. Tento článek se týká nevyžádané komunikace prostřednictvím služeb elektronických komunikací (viz definice "zpráva/komunikace" v článku 2 písm. d). Z toho plyne, že zahrnuje i nevyžádanou komunikaci prostřednictvím hlasové služby - telemarketing (oprávněnost tohoto výkladu je podpořena také recitálem 42 uvedené směrnice, kde se přímo hovoří o přímém marketingu formou "person-to-person voice telephony calls"). V zákoně je pak třeba vycházet z definičního pojmu „elektronické prostředky“ (§ 2 písm. c). Provozování této služby pro šíření obchodních sdělení je povoleno pouze na základě předchozího prokazatelného souhlasu adresáta služby.

Zákon přesněji vymezuje (v novele občanského zákoníku) problematiku informačních povinností při nákupu zboží přes internet. Dodavateli se například ukládá povinnost elektronicky potvrdit obdržení objednávky, nově se stanoví i pravidla možnosti odstoupení od smlouvy ze strany spotřebitele, například v případě nedostatečných informací ze strany dodavatele.

Pokud např. e-shop nesdělí spotřebiteli následující informace: „obchodní firma nebo jméno a příjmení a identifikační číslo dodavatele, sídlo právnické osoby a bydliště v případě fyzické osoby, u zahraniční osoby rovněž adresu podniku nebo organizační složky na území České republiky, byly-li zřízeny, údaj o zápisu v obchodním rejstříku nebo jiné obdobné evidenci, včetně spisové značky, pokud je přidělena, a kontaktní údaje, zejména poštovní adresu pro doručování, telefonní číslo, případně adresu pro doručování elektronické pošty, údaje o příslušném kontrolním orgánu, podléhá-li činnost dodavatele režimu povolování“ nebo pokud smlouva a všeobecné obchodní podmínky nejsou spotřebiteli poskytnuty ve formě, která umožňuje archivaci a reprodukci, a před podáním objednávky není spotřebiteli umožněno při použití elektronických prostředků zkontrolovat a měnit vstupní údaje, které do objednávky vložil“, činí lhůta pro odstoupení od smlouvy ze strany spotřebitele 3 měsíce na rozdíl od obvyklých 14 dnů.

Zákon novelizuje zákon o regulaci reklamy, kdy nově definuje, co je to reklama, která obtěžuje. Za tu se považuje reklama směřující ke konkrétnímu adresátovi za podmínky, že adresát dal předem jasně a srozumitelně najevo, že si nepřeje, aby vůči němu byla nevyžádaná reklama šířena. Pokud tedy adresát svou poštovní schránku označí textem „nehazujte reklamu“, a šířitel reklamy přesto vhodí do takto označené schránky reklamu, vystavuje se tak nebezpečí postihu.

Orgánem pověřeným výkonem dozoru nad dodržováním těch ustanovení zákona, která se týkají nevyžádaných obchodních sdělení, je Úřad pro ochranu osobních údajů. Při podání podnětu k Úřadu pro ochranu osobních údajů pro porušení zákona je vhodné doložit i samotnou datovou zprávu, jejíž obsah má mít povahu nevyžádaného obchodního sdělení.

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 27

170 00 Praha 7

tel.: +420 234 665 111

e-mail: info@uouu.cz

www.uouu.cz

Zdroj: MI ČR

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz